

میرویس خان نیکه زابل د لوړوزده کړو مؤسسه علمي او محصلانو چارو معاونیت

اخلاقي اصول او پالیسي

Ethical Principles and Policy

میرویس خان نیکه زابل د لوړوزده کړو مؤسسې اخلاقي پالیسي د تضمین کیفیت د ۳م اصلي معیل او ۴م فرعي معیل پر بنسټ او د لوړوزده کړو وزارت د نظم او ډسپلین د لایحې مطابق ترتیب سوې ده.

اهداف

1. اسلامي مقدساتو او اصولو ته درناوی
2. د علمي نورمونو تطبیق
3. بشريت ته احترام
4. د اسلامي شريعت د قانون په اساس جنسي تعادلېر.
5. د هر ډول فساد څخه مخنیوی
6. د سالمو انتقادونو منل
7. د واسطه بلزی او قومي چلند څخه مخنیوی
8. د صمیمیت او همدلی فضا رامنځته کول
9. ژمنو ته وفادراه پاتي کېدل او د گپ کلر له پاره د مناسب چاپیریال رامنځته کول
10. په اداره کې د همرغی د اصل تطبیق او پالل
11. د اسلامي شريعت په چوکاټ کې فردي زادي او د خصوصي حریم ساتنه او درناوی

پېژندنه

رسمي قوانینو، مقرراتو، لایحو او طرزالعملونو ترڅنګ د اخلاقي اصولو جوړښت او موجودیت چې د موجوده قوانینو په رڼا کېني جوړ سوې وي، حتي ګڼل کېږي. علمي بنسټونه د تحصيلي خدماتو دوراندي کولو او اکاډمیک محیط درامنځته کولو مسؤلیت لري. د داسې محیط له پاره ځيني قواعد او اصول په ملي او نړيواله سطحه تعريف سوي دي او په تحصيلي بنسټونو کېني تطبیق کېږي. د نوموړو اصولو په تطبیق سره د اکاډمیکو او غیراکاډمیکو محیطونو ترمنځ توپیر واضح کېږي. د یو تحصيلي مرکز له پاره لړینه ده چې د ملي او نړيوالو نورمونو په تعريف او تطبیق سره داسې چاپیریال رامنځته کړي، چې وکولای سی د شفافیت، تعادل، زده کړي او علمیت د نښانو څخه ډک او پکېني د ټولو له پاره د جذابیت او فنانعت نقاط نغښتي وي. نوموړیو میرویس خان نیکه زابل د لوړوزده کړو مؤسسې د خپلو استادانو، اداري کارمندانو، او محصلینو له پاره اخلاقي پالیسي ترتیب کړه ترڅو د یوه عملي چاپیریال په درلودلو سره د ټولني په وړاندي خپل مسؤلیت ادا او د محصلینو د مسلکي روزني سربیره د علمي او باکفیته اخلاقو ترویج او تضمین کوي.

7. استاد باید هیڅکله غرور، تکبر، حسد، سخت خوی، تعصب(سمتي، قومي، ژادې، جنسي...) او له غوره اخلاقو بده استفاده ونه کړي. په ټولنه کې باید غړي شرعي یا هم غړي اسلامي او انساني اعمال تر سره نه کړي.

د اداري کارکوونکو له پاره اخلاقي معیارونه:

اوومه ماده :

اداري اخلاق، امانت ساتل، ښه خدمت کول، مسؤلیت پېژندل، اصولي چلري ترسره کول، انساني مینه (الحب فی الله والبغض فی الله)، د عدالت پلوي او داسې نور اصول، چې د میرویس خان نیکه زابل د لوړوزده کړو مؤسسې یې د خپلو اداري کارمندانو لپاره غوره گڼي.

8. د اسلامي شريعت احکامو او غوښتنو ته الزام او له هر ډول غیر اخلاقي کړنو څخه پاک وي.
9. وخت پېژندنکی، مسؤلیت پېژندنکی او په کلي ساحه کې ډیر آرام شخصیت وي.
10. د اداري استادو حفاظت کوونکی وي.
11. د نظم او ډسپلین پوره مراعات کوونکی وي او په کلي ساحه کې منظم وي.
12. د هغو کسانو سره، چې مؤسسې ته د یو کلر د اجراء لپاره راځي، باید ښه رویه او سلوک ورسره وکړي.
13. په کارونو کې چټک او دقیق وي.
14. تل د خپل کلر په لړه معلومات ولري، د نورو مشورې واورې او مشورې ورکړي.
15. د خپلو همکارانو په کارونو کې پوره همکاري وي.
16. انتقاد او پېشنهاد کول باید په ښه ډول ترسره کړي.
17. د اداري د ټولو تجهیزاتو ساتنه کوي او د اصولو پابند وي.
18. د ټولو مربوطه امرانو او ترلاس لاندې پرسونل سره همرغی درلودل.
19. د اداري سره یې چې کوم قرارداد کړی، باید پر هغه اصولو ولاړ وي.
20. د اړتیا په صورت کې اداري کلر، که له مؤسسې دباندې وي او که دننه، باید ترسره یې کړي.

د محصلینو له پاره اخلاقي معیارونه:

نهمه ماده:

محصلین د یو هیواد لویه بشري سرمایه بلل کېږي، نو ځکه ددې قشر سالمه روزنه د میرویس خان نیکه زابل د لوړوزده کړو مؤسسې لومړیتوب دي. د محصلینو لپاره د لاندې اخلاقي اصولو مراعتول مهم دي:

1. محصل باید په علمي ماحول کېني د اوسېدلو او درس ویلو په وخت ټول اصول پر ځان تطبیق کړي. محصل به هغه څوک وي، چې هیڅ بدبيني او منفي فکر ونه لري.
2. د مؤسسې په داخل کې به داسې لباس اغوندي، چې د ټولني وګړي ورسره حساسیت ونه لري.
3. زغم او روښانه فکر به لري، پاکوالي او نظافت ته به جدي پاملرنه کوي.
4. اصول او مقررات به مني او احترام به بیکوي.
5. با آدبه به وي، د مؤسسې اداري کارمندانو، مشرتابه، استادانو او نورو محصلینو ته به احترام لري.
6. په اکاډمیک چاپیریال کې به د نورو زارولو او تکلیف رسولو څخه ځان ساتي.
7. په مؤسسې کې د سامان آلاتو او نورو وسایلو ساتونکی وي.
8. ۸- کوم څه د استاد له خوا ورته تدریس کېږي، محصل باید دا تعهد له ځان سره ولري چې په ښه بې شکل پېزده کړي.
9. په مؤسسې کې د ټولګي، کتابتون، د درسي وسایلو او نورو اشیاءو څخه باید مثبته استفاده وکړي.
10. ښه اوربیلونکی وي او د درس په جریان کې د استاد سره ښه برخه واخلي.
11. د حاضرې پابند وي، پر وخت ټولګي ته راسي او پر وخت بېرته له ټولګي څخه ووځي.
12. د خپل ظرفیت لوړوي په برخه کې متوجه وي.
13. په خپلو چارو کې فعال وي او د ورسپېرل سوي دندې پر وخت اجراء کوونکی وي.
14. په مؤسسې کې د ننه د پټو او سیاسي لړیکو پالونکی نه وي.
15. د فعاله محصل په توګه خپل ټول درسي مواد له ځان سره ولري.
16. د هر ډول قومي، ژبني، سمتي او نور تعصبونو څخه پاک وي.

د رهبري د غړو لپاره اخلاقي معیارونه:

د اخلاقو تعريف:

اخلاق له "الهي وحی" راوتلي هغه قواعد دي چې هم د انسان ژوند تنظیموي او هم یې د نورو سره د تعامل حدود ټاکي، دا ټول په داسې ډول چې نری ته د انسان د راتګ اصلي هدف پر ځای شي. دا قواعد د انسان ژوند تنظیموي او په داسې ډول له نورو سره دده د تعامل تګلاري او حدود ټاکي چې په نری کې د انسان د وجود او خلقت اصلي هدف متحقق کړي

لمړی ماده :

1. د میرویس خان نیکه زابل د لوړوزده کړو مؤسسې رهبري ترلاس لاندې (استادان، کارکوونکي او محصلین) اشخاصو ته د یو منظم او اکاډمیک چاپیریال د برابرولو دنده لري.
2. د مؤسسې مشرتابه د غوره اشخاصو په ګمړلو، د فساد څخه د خلاصون، د اخلاقي او اداري فساد پر وړاندي د کلکي مبارزې په برخه کې خپلي هڅي کوي.
3. د مؤسسې رهبري لړخ باید اخلاقي ارزښتونو ته په هره برخه کې ځای ورکړي.
4. د مؤسسې رهبري باید د اخلاقي ارزښتونو دروان تابع وي: د تقرر، ترفیع او امتیازاتو پوره ملاتړي وي.
5. د مؤسسې رهبري، چې هر کله د اخلاقي معیل څخه خلاف یو عمل وویي، باید له استادانو، اداري کارمندانو او محصلینو سره قانوني چلند وکړي.

دوهمه ماده:

سامله اداره هغه اداره ده، چې اخلاقي اصول او ضوابط عملي کړي. دوی مکلف دي، چې اداري کارکوونکي، استادان او محصلین په دې امر کړي، چې دوی هم دغه لاره تعقیب کړي، ترڅو یوه بانظمه اداره رامنځته سي.

دریمه ماده :

د مؤسسې رهبري او مشرتابه باید خپل نظر پر نورو ونه ټیي، نور هم له دې لاري منع کړي او په یوه اکاډمیکه ساحه کې د صمیمیت، غوره اخلاقو، ښه تدریس، ښې روزني او علم فضا خپره کړي.

څلورمه ماده :

کوم وخت، چې درهبري هر غړی له پورته مواردو څخه سرغړونه وکړي، د لوړوزده کړو د مقرراتو له مخي باید اړوندو مسؤلینو ته جواب ورکړي.

د استادانو له پاره اخلاقي معیارونه:

څلورمه ماده :

استاد په علمي او اکاډمیک ماحول کې تر ټولو مهم او وړ کس دي. استاد په ټولنه کې تر ټولو عالی شخصیت بلل کېږي. په یوه اکاډمیکه ساحه کې استاد باید د خپلي دندې د ښه ترسره کولو له پاره لاندې موارد مراعت کړي:

1. څرنګه چې استادي یو سپېڅلي دنده ده نو باید ددې مقدسې وظیفې د حیثیت ساتلو لپاره استادان د ټولني لپاره ځانونه یوه نمونه جوړ کړي یعنې صورت او سیرت د اسلامي شرعي په مقتضاء جوړ کړي.
2. خپلي دندې ته وفاداري او خپله دنده په ایمانداري ترسره کول، د استاد له اکاډمیکو اخلاقو څخه شمېرل کېږي.
3. استاد باید تقوادراره، اخلاص مند او د خپل مسلک سره پوره بلد وي، که کوم وخت استاد پورته موارد په ځان کې عملي نه کړي، محصلین له استاد څخه هیڅ نسي ترلاسه کولای.
4. استاد، چې کوم وخت محصلینو ته تدریس کوي، باید په پوره اخلاص او ایمانداري یې ترسره کړي. کله چې محصلینو ته تدریس کوي، باید داسې برخوردونه کړي، چې د استاد حیثیت ورسره له منځه ولاړ سي.
5. استاد باید په خپله ښوونه کې ریشتمنی وي، ځکه علمي مطالب پوره دقت او اصلي منابع غواړي.
6. استاد باید د قانون او وخت پابند او لوړ اهداف ولري.
7. استاد باید هر وخت د عدالت پلوی وي او له محصلینو سره بې عدالتي ونه کړي او هیڅ وخت خپل لوړ مقام تر پوښتني لاندې رانه ولي.